

Verkefnastjórnun og kennsla ÍSAT í Brekkuskóla veturinn 2023 – 2024

Skólaárið 2023 – 2024 vann ég sem verkefnastjóri í „Íslensku sem annað tungumál í 40% stöðuhlutfalli og kenndi í viðbót 14 ÍSAT kennslustundir í viku. Aukning í starfshlutfalli verkefnastjóra var vegna aukningar í komu flóttabarna til okkar. Sigurlaug Indriðadóttir Unnardóttir var ráðin í 100% stöðu í október. Hún hætti í byrjun febrúar og var þá Dagmar Ólína Gunnlaugsdóttir ráðin í 70% stöðu.

Ég sá um kennslu yngri barna upp í 6. bekk en hinn ÍSAT kennarinn sá um kennslu í 7. – 10. bekk. Stofa 308 var ÍSAT stofa þar sem kennsla fór fram. Við höfðum einnig afnot af stofu 137 og fór fram kennsla þar líka. Við kennararnir vorum stundum í bekkjarstofum.

ÍSAT nemendur

Í haust áttu 29 nemendur í skólanum báða foreldra með annað tungumál en íslensku, sem fyrsta mál og 39 nemendur sem átti annað foreldri með annað tungumál en íslensku, sem fyrsta mál. 6 af nemendum okkar í vetur voru í bið eftir vernd. Samtals voru því 68 nemendur af erlendum uppruna og eru þeir frá enn fleiri löndum. Einnig eru 25 snúbúar, þ.e. nemendur sem eiga íslenska foreldra en hafa búið erlendis í lengri eða skemmri tíma og hafa flust aftur til Íslands. Margir þessara nemenda vinna að almennum hæfniviðmiðum en svo eru aðrir sem vinna að viðmiðum íslensku sem annars tungumáls á forstigi og 1, 2 eða 3 stigi.

Skipulag kennslu

Markmið með kennslu í íslensku sem annað tungumál var að styðja nemendur í að verða virkir í að nota íslensku sem tjáningarform og stuðla þannig að sjálfstæði og virkri þátttöku í íslensku skólasamfélagi og samfélaginu almennt. Við vinnum út frá stigskiptum stuðningi þar sem kennari sýnir og leiðir í byrjun og smám saman ná nemendur sjálfstæðari færni þar til þeir hafa náð markmiðum. Læsi er í forgrunni í kennslunni en stuðlað er að heilbrigði og velferð, jafnrétti og mattréttindum almennt með því að vinna með og hlúa að nemandanum og bakgrunni hans, stuðla að samræðum um heiminn í víðu samhengi og hvernig við tökum ábyrgð á að stuðla að jafnréttindum fyrir okkur og alla aðra, allt eftir því sem við á í hverjum aldurshóp. Með því að tjá hugsanir sínar og skoðanir, nýta tækni og miðla, sem stuðning í námi og tjáningu, bera jafnt og þétt meiri ábyrgð á eigin námi og skilja og skilgreina markmið náms og starfs, sjálfstætt og í samvinnu við aðra, er stuðlað að því að hver og einn nemandi þrói lykilhæfni sína.

ÍSAT kennslan fór að mestu fram í litlum hópum 2 – 6 nemendur oftast úr hverjum árgangi en einnig voru hópar þar sem nemendur voru saman úr 2 eða 3 árgöngum og þurftu á svipaðri kennslu að halda. Stundum komu nemendur einir til okkar þegar verkefni kröfðust þess. Út frá markmiðum hvers stigs var lögð áhersla á hlustun, lestur, samræður og orðaforðavinnu. Mikilvægt í því samhengi var að vekja nemendur til umhugsunar um hvernig þeir geta aukið orðaforða sinn, færni í íslensku og námstækni. Unnið var með grunnorðaforða hjá þeim nemendum sem voru nýlega komnir til landsins, orðaforða

tengdum daglegu lífi, skólanum og skólaumhverfinu. Með nemendum sem voru lengra komnir í íslenskunáminu var áhersla á samræður almennt og út frá flóknari orðaforða tengdum námsgreinum eða á þrepi 2 og 3. Á fyrsta stigi var unnið með ritun orða og stuttra setninga en á 2. stigi ritun stuttra texta og þá einnig út frá námsorðaforða. Unnið var á fjölbreyttan hátt með myndir og texta, spil og leiki. Spjaldtölvur og tölvur voru notaðar í þjálfun á orðaforða, við lestur og ritun, við upplýsingaleit og þýðingar og verkefnavinnu í classroom. Google translate, bæði með því að skrifa inn orð og texta, að tala inn í forritið og að taka myndir af textum og fá þýðingu, studdi vel við verkefnavinnu nemenda og samskipti þeirra við kennara og félag. Nemendur kynntust forritinu Helperbird, en í því forriti geta nemendur fengið þýðingu á stökum orðum eða heilum textum á því máli sem þeir vilja auk þess að þeir geta fengið textana upplesta. Í námsmati var notast við ýmis verkefni sem nemendur unnu og einnig lögð fyrir ákveðin námsmatsverkefni. Niðurstöður voru settar í hæfnikort á Mentor á viðeigandi stigi og nemendur fengu umsagnir í námsmöppu.

Nemendur á stig 1 og 2 fengu ÍSAT tíma hjá okkur, frá 1 – 7 tímum á viku eftir stöðu nemenda og svigrúms í tímafjölda hjá okkur. ÍSAT tímar röðuðust einnig hjá sérkennurum árganga, þar sem ÍSAT nemendur fengu líka tíma í íslensku. Sumir nemendur fengu kennslu yfir ákveðið tímabili en aðrir allan veturinn.

Verkefnastjórnun, samstarf og starfsþróun

Megináhersla verkefnastjórnunarinnar var að taka á móti nemendum nýfluttum til Íslands og fylgja þeim eftir í námi og aðlögun í byrjun skólagöngu á Íslandi í samvinnu við umsjónarkennara. Ég sá um að halda utan um fjölda nemenda, sem eiga íslensku sem annað tungumál og skila skýrslum til jöfnunarsjóðs og heilsu- og fræðsluviðs hvað það varðaði, fyrir haust og vorönn. Ég var í samvinnu við umsjónarkennara um nemendur með íslensku sem annað tungumál. Ég ræddi við kennara um stöðu nemendanna í íslensku, ráðlagði um námsefni fyrir ákveðna nemendur og vann námsmat í samvinnu við kennara.

Við ÍSAT kennararnir í Brekkuskóla funduðum vikulega á ákveðnum fundartíma til að deila upplýsingum skipuleggja og undirbúa kennslu og námsmat. Samtímis áttum við í óformlegu samstarfi á hverjum degi. Samstarf er mikilvægur þáttur í skipulagi kennslu og starfsþróun.

Í vetur sat ég samráðsfundi í ÍSAT teymi, með Ingibjörgu Margréti Magnúsdóttur, kennsluráðgjafa – íslenska sem annað tungumál á Fræðslu- og lýðheilsuviði ásamt verkefnastjórum frá öðrum skólum á Akureyri. Fundað var einu sinni í mánuði, fyrst í húsnæði Fræðslu- og lýðheilsuviðs Akureyrarbæjar en svo funduðum við í skólunum sem gaf okkur aukið tækifæri til að læra hver af annarri. Á fundunum gaf Ingibjörg okkur ýmsar upplýsingar um gang mála varðandi þróun mála í komu og aðstæðum nemenda af erlendum uppruna og flóttafólks. Auk þess ræddum við ýmis mál er varðar móttöku og kennslu ÍSAT nemenda. Það var mikilvægt að hafa þessa upplýsingafundi og sérstaklega gefandi að heyra hvað verið er að gera í öðrum skólum.

Í vetur voru haldnir 3 fundir ÍSAT kennara á Eyjarfjarðarsvæðinu sem ég tók þátt í. Dalvíkurskóli hóf þessa samvinnu með því að bjóða til sín ÍSAT kennurum á svæðinu. Markmið með þessari samvinnu er að ÍSAT kennarar deili þekkingu, reynslu, kennsluaðferðum og námsefni þannig að við þróum ÍSAT kennsluna í sameiningu og hjálpumst að. Þetta lærdómssamfélag er mikilvægt og gefandi.

Ég sat fundi sérkennsluteymis Brekkuskóla. Þar ræddum við um það sem var á döfinni hverju sinni í kennslu og skólastarfi okkar, lásam, hlustuðum á fyrirlestra og lærðum saman til að þróa starfshætti okkar.

Vorskýrsla

Í haust tók ég þátt í námskeiði um vellíðan nemenda og kennara sem var góður grunnur fyrir umhyggju og utanumhald á nemendum mínum og mér sjálfri í starfi. Ég tók þátt í ráðstefnu um Fjöltýngdar fjölskyldur og hlutverk skólans. Einnig málþingi um Málþroskaröskun og skólastarf. Í vetur var áhersla í Brekkuskóla á skólaþróun varðandi leiðsagnarnám og teymiskennslu í skólanum. Ég lauk framhaldsnámskeiði varðandi farsældarlögin. Í vetur hélt ég áfram að þróa kennslu mína með aðferðinni Samræðufélagar (Talking Partners) með nemendum mínum. Ég var í samstarfi við Rósu Mjöll sérkennara þar sem við ræddum aðferðir og verkefni og studdum hvor aðra. Einnig tók ég þátt í samtarsfundum á vegum HA þar sem kennarar lærðu saman með stuðningi frá kennurum í HA. Þessi aðferð hefur reynst mér og nemendum mínum vel þar sem mælanlegur árangur er greinilegur hjá nemendum sem taka þátt í námskeiðunum. Nemendur bæta orðaforða sinn, verða meira meðvituð um leiðir til að tileinka sér orðaforða og leiðir í tali og verða öruggari í tjáningu sinni. Ég mun halda áfram að vinna eftir þessari aðferð. Ég tók þátt í Menntabúðum Eymennt og kynnti mér aðallega ýmis forrit til að nota í kennslu eins og Classkick, Helperbird, WordWall, Diffit og Canva. Ég fylgdist með fyrirlestrarröðinni Quint á vegum BKNE. Áhugaverðir fyrirlestrar, byggðir á gagnreyndum upplýsingum sem vöktu ígrundun og ábendingar til að skoða og þróa kennslu mína. Ég las ýmsar greinar og hlustaði á netfyrirlestra varðandi læsi, jákvæða sálfræði, tengslamyndun og geðrækt, fjölmenningu og nám í tungumálum og ýmislegt fleira.

Ánægjulegt hefur verið að vinna með nemendum með íslensku sem annað tungumál og kennurum í skólanum í vetur. Mikilvægt var að fá inn annan ÍSAT kennara, bæði til að mæta þörfum nemenda beint en einnig eykur það á þróun ÍSAT kennslunnar í skólanum þegar tveir ÍSAT kennarar vinna saman. Ég er heppin að vera í virku lærdómssamfélagi nemenda og samstarfsfólks sem stuðlar að stöðugri þróun í ÍSAT kennslu og gerir starf mitt líflegt og gefandi.

Akureyri 3. júní 2024

Halla Kristín Tulinius, sérkennari
Verkefnastjóri og kennari í íslensku sem annað tungumál.

